

Oponentský posudek na magisterskou práci

Název práce: Vývoj využití území v oblasti centrální Šumavy v kontextu socio-politických změn

Autor: Bc. Hana Fluksová

Oponent: Ing. Karel Matějka, CSc.

HODNOCENÍ PRÁCE – OBSAHOVÁ STRÁNKA

název

- dobře vystihuje obsah práce, je věcný a stručný
- (*) vystihuje obsah práce, avšak ne zcela jednoznačně, věcně a stručně
- nevystihuje obsah práce

cíle a hypotézy

- (*) jasně formulované
- nejasně formulované
- chybí

úvod a literární přehled

- (*) jasný a přehledný, vztahuje se k zadané problematice a obsahuje dostatečné množství informací, které shrnuje na přiměřené úrovni poznání v dané oblasti; kriticky hodnotí použité informace
- nepřehledný – nelogicky členěný, bez kritické analýzy, avšak s dostatečným množstvím informací
- příliš stručný (s nedostatečným množstvím podkladů) nebo nevystižný a ke zpracovávané problematice se vztahuje pouze částečně

použité informační zdroje založené zejména na

- (*) původní zahraniční a domácí literatura
- učebnice, slovníky a monografie
- „šedá literatura“

použitá literatura

- (*) v odpovídajícím rozsahu
- v nedostatečném rozsahu

materiál a metody

- jasně, přehledně a srozumitelně, nechybí nic podstatného, množství materiálu (pozorování, opakování v prostoru a čase) a použité metody jsou takové, že pomohou splnit vytčené cíle
- (*) jasné a srozumitelné, nechybí nic podstatného - doporučoval bych však částečně zpřesnit
- nesrozumitelné (není možno posoudit adekvátnost použitých metod a materiálu) nebo nedostatečně popsáné
- nevhodně zvolené metody, nemohou dát odpověď na vytčené cíle

výsledky

- (*) vhodně prezentované, odpovídají použité metodice, k vyhodnocení použity vhodné statistické metody,
- zbytečně se opakující výsledky (např. dvojí prezentace v tabulkách i grafech), k vyhodnocení použity vhodné statistické metody
- k vyhodnocení nebyly použity vhodné statistické metody
- prezentace nedostatečná

interpretace dat (diskuse)

- odpovídající, autor prokázal dobrou znalost studované problematiky, vhodně cituje dostatečné množství literárních zdrojů
- diskuse dat je nedostatečná (diskuse neodpovídá úrovni a rozsahu uvedených dat)
- data nepodložená, svým rozsahem neodpovídá zpracovaným datům a údajům, spekulace převládají nad fakty

závěry

- práce má jasné a jednoznačné závěry, které jsou podloženy a odpovídají na cíle a hypotézy práce
- závěry jsou sice přesné a podložené, ale úplně neodpovídají cílům práce, nebo některé cíle a hypotézy nejsou zmíněny
- závěry nejsou podložené či nevycházejí z předkládané práce

HODNOCENÍ PRÁCE - FORMÁLNÍ STRÁNKA**obrázky a tabulky**

- přehledné a obsahují dostatečné množství informací
- nepřehledné, ale obsahují dostatečné množství informací
- nejsou součástí textu
- nevyhovující

text

- formálně dokonalý
- bez větších formálních nedostatků
- po formální stránce nevyhovující (nemá doporučené členění)

jazyk

- odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- částečně odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- neodpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu

literatura

- citována bez chyb, jednotně, citace použité v textu odpovídají seznamu literatury a způsob citací odpovídá mezinárodním nebo českým normám (méně než 5 chyb na práci)
- citována s chybami, nejednotně, citace v textu neodpovídají seznamu literatury (chybějící nebo přebývající citace)

obsažené informace jsou

- pro obor nové nebo rozšiřující poznání a v dostatečném rozsahu, mohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
- pro obor nové, ale samy o sobě nemohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
- jsou cenným potvrzením (aplikací) známých skutečností
- jsou jen opakováním již známých skutečností bez nového přínosu

SLOVNÍ HODNOCENÍ PRÁCE

Hodnocená práce se zabývá aktuální problematikou vývoje krajinného krytu v centrální části Šumavy. Kombinuje vyhodnocení topografických informací v prostředí GIS s terénní prací. V rámci GIS byly vhodně spojeny informace z map stabilního katastru, z nejstarších dostupných leteckých snímků a z aktuálních ortofot. Při terénním průzkumu byla věnována pozornost výskytu dřevin v bývalém bezlesí. Právě pro kombinaci těchto dvou (velmi užitečných) přístupů se mi zdá mírně zavádějící titul práce "Vývoj využití území v oblasti centrální Šumavy v kontextu socio-politických změn", který může zavádět ve směru vyšších očekávání na rozbor socio-politických poměrů, které jsou však pouze určitým rámcem pro probíhající změny.

Rozbor problematiky považuji za dostatečný, oceňuji zvláště zahrnutí historických informací, které dosud nebylo úplně běžnou součástí obdobných prací.

Na straně 13 je zmínka o postižení lesů kalamitou v druhé polovině 19. století, přičemž je uvedeno, že chybí mapové podklady pro vyhodnocení této kalamity, což není pravda. Pro tento účel by bylo možné užít četné archivní prameny včetně lesnických hospodářských map, které vznikaly i v 60. letech 19. století, poté byly pravidelně aktualizovány (např. Jelínek J., 2005, Od jihočeských pralesů k hospodářským lesům Šumavy. ÚHÚL Brandýs nad Labem).

Metodika je popsána vcelku vyhovujícím způsobem, přesto bych měl některé drobnější výhrady:

- Není zřejmá kvalita leteckých snímků z roku 1949. V jaké podobě byly snímky poskytnuty - originální negativy, kontaktní kopie, zvětšeniny, ...? Jednalo-li se o vlastní letecké snímky, pak je důležité např. jaký měly přesah a jak s nimi bylo nakládáno.
- Při slučování kategorií užití země bych se přimlouval za oddělení ploch se zástavbou do samostatné kategorie, nikoli do kategorie ostatní plocha společně s kategoriemi rašeliniště, rašelinná kleč, rašelinný les, vodní plocha a vodní tok, přičemž však ve výsledcích jsou některé tyto subkategorie uváděny samostatně.
- Užití Cohenovo kappa indexu shody by mělo být důkladněji rozebráno. Tento index je totiž navržen pro porovnání dvou náhodných procesů, přičemž je hodnocena závislost těchto dvou procesů. Rozdělení téhož území do několika tříd užití země ve dvou rozdílných časech nelze považovat za procesy nezávislé. Interpretace výsledných hodnot při aplikaci s danými daty tedy není jednoduchá. Problematika nebývá běžně řešená ani v literatuře. Lze však připustit, že tento problém je spíše matematicko-statistické povahy a přesahuje cíle této práce. Velké opatrnosti je potřeba při hodnocení výsledků - například co to znamená "náhodná shoda" v kontextu hodnocených dat?

Výsledky analýz v prostředí GIS jsou prezentovány stručně, ale dostatečně. Za užitečné pokládám připojení různých dat a příloh na CD, což může sloužit jako zdroj informací pro další studium.

K tabulce 5.1 mám dvě připomínky:

- Bohužel nikde v textu není proveden rozbor hodnot týkajících se krajinného pokryvu na rašelinných půdách. Situace v letech 1837 a 1949 je více méně srovnatelná, jak však vysvětlit více jak 30% pokles v současnosti?
- Jaká plocha byla hodnocena jako sukcesní v roce 1837? Rovněž rozlišení sukcesních ploch v roce 1949 na základě leteckého snímku asi nemusí být přesné a metodika jejich rozlišení by si zasloužila diskusi.

Za nejslabší kapitolu práce považuji Průzkum prostorového rozmístění dřevin, a to ne z hlediska zpracovávaných podkladových dat (těch je dostatek) ani z pohledu použité metody jejich zpracování (je odpovídající), ale pro minimální komentování výsledků a rozbor toho, k čemu se vlastně došlo. Jaký faktor prostředí jak působí na rozšíření jakého druhu dřeviny? Nikde není napsáno jaký byl konkrétní počet jedinců sledovaných dřevin. Chybí konkrétní popis toho, jak vypadala vstupní data pro statistické analýzy (to je nastíněno až digitální přílohou, kde však chybí komentář a přesný popis jednotlivých sloupců v tabulkách). Výsledky by měly být komentovány například způsobem co nejvíce ovlivňuje výskyt jednotlivých druhů dřevin, jaký význam má pro daný druh dřeviny nadmořská výška a podobně.

Vhodné by bylo použít též korelační a regresní analýzu, které mohou odhalit nelineární trendy v datech. Část diskuse věnovanou sledování dřevin považují za nedostatečnou. Nikde není proveden ani rozbor vlastních výsledků.

Nikde nebylo dokumentováno, že se některé druhy dřevin vytrácejí (str. 47). Pro dokumentaci něčeho takového by bylo vhodné znát např. věkovou strukturu populací dřevin a sledovat jejich aktuální zmlazení.

Obecně většina textu diskuse patří spíše do kapitoly výsledky, protože se jedná o popis vlastních výstupů. Struktura krajinného pokryvu není dána pouze celkovou plochou zaujatou jednotlivými kategoriemi užití země, ale též jejich prostorovým rozmístěním. Proč nebyla pozornost věnována tomuto fenoménu, který je i na Šumavě známý (vznik mezi s dřevinami, rozdílná vegetace v těsné blízkosti bývalé zástavby aj.).

Práce splňuje požadavky kladené na magisterské práce předkládané na PřF JU, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Práci hodnotím klasifikačním stupněm VELMI DOBŘE

Datum: 16.5.2011

Podpis oponenta:

Oponentský posudek na magisterskou práci

Název práce: Vývoj využití území v oblasti centrální Šumavy v kontextu socio-politických změn

Autor: Hana Fluksová

Oponent: Kateřina Křováková

HODNOCENÍ PRÁCE – OBSAHOVÁ STRÁNKA

název

- (X) dobře vystihuje obsah práce, je věcný a stručný
- () vystihuje obsah práce, avšak ne zcela jednoznačně, věcně a stručně
- () nevystihuje obsah práce

cíle a hypotézy

- (X) jasně formulované
- () nejasně formulované
- () chybí

úvod a literární přehled

- (X) jasný a přehledný, vztahuje se k zadané problematice a obsahuje dostatečné množství informací, které shrnuje na přiměřené úrovni poznání v dané oblasti; kriticky hodnotí použité informace
- () nepřehledný – nelogicky členěný, bez kritické analýzy, avšak s dostatečným množstvím informací
- () příliš stručný (s nedostatečným množstvím podkladů) nebo nevýstižný a ke zpracovávané problematice se vztahuje pouze částečně

použité informační zdroje založené zejména na

- (X) původní zahraniční a domácí literatura
- () učebnice, slovníky a monografie
- () „šedá literatura“

použitá literatura

- (X) v odpovídajícím rozsahu
- () v nedostatečném rozsahu

materiál a metody

- (X) jasné, přehledné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, množství materiálu (pozorování, opakování v prostoru a čase) a použité metody jsou takové, že pomohou splnit vytčené cíle
- () jasné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, ale množství materiálu je nedostačující
- () nesrozumitelné (není možno posoudit adekvátnost použitých metod a materiálu) nebo nedostatečně popsané
- () nevhodně zvolené metody, nemohou dát odpověď na vytýčené cíle

výsledky

- (X) vhodně prezentované, odpovídají použité metodice, k vyhodnocení použity vhodné statistické metody,
- () zbytečně se opakující výsledky (např. dvojí prezentace v tabulkách i grafech), k vyhodnocení použity vhodné statistické metody
- () k vyhodnocení nebyly použity vhodné statistické metody
- () prezentace nedostatečná

interpretace dat (diskuse)

- (X) odpovídající, autor prokázal dobrou znalost studované problematiky, vhodně cituje dostatečné množství literárních zdrojů
- () diskuse dat je nedostatečná (diskuse neodpovídá úrovni a rozsahu uvedených dat)
- () data nepodložená, svým rozsahem neodpovídá zpracovaným datům a údajům, spekulace převládají nad fakty

závěry

- (X) práce má jasné a jednoznačné závěry, které jsou podloženy a odpovídají na cíle a hypotézy práce
- () závěry jsou sice přesné a podložené, ale úplně neodpovídají cílům práce, nebo některé cíle a hypotézy nejsou zmíněny
- () závěry nejsou podloženy či nevycházejí z předkládané práce

HODNOCENÍ PRÁCE - FORMÁLNÍ STRÁNKA

obrázky a tabulky

- (X) přehledné a obsahují dostatečné množství informací
- () nepřehledné, ale obsahují dostatečné množství informací
- () nejsou součástí textu
- () nevyhovující

text

- (X) formálně dokonalý
- () bez větších formálních nedostatků
- () po formální stránce nevyhovující (nemá doporučené členění)

jazyk

- (X) odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- () částečně odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- () neodpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu

literatura

- () citována bez chyb, jednotně, citace použité v textu odpovídají seznamu literatury a způsob citací odpovídá mezinárodním nebo českým normám (méně než 5 chyb na práci)
- (X) citována s chybami, nejednotně, citace v textu neodpovídají seznamu literatury (chybějící nebo přebývající citace)

obsažené informace jsou

- () pro obor nové nebo rozšiřující poznání a v dostatečném rozsahu, mohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
- () pro obor nové, ale samy o sobě nemohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
- (X) jsou cenným potvrzením (aplikací) známých skutečností
- () jsou jen opakováním již známých skutečností bez nového přínosu

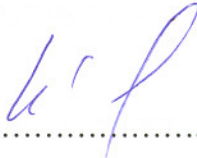
V případě potřeby přiložte doplňující komentář. Slovní hodnocení je **povinné** v případě, že se oponent obhajoby osobně nezúčastní.

doplňující komentář přiložen ANO (X) NE ()

**Práce splňuje požadavky kladené na magisterské práce předkládané na PřF JU,
a proto ji doporučuji k obhajobě¹.**

**Práci hodnotím klasifikačním stupněm¹
VÝBORNĚ**

Datum: 18.5. 2011

Podpis oponenta:

¹ nehodící se škrtněte

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH, PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA,
KATEDRA BIOLOGIE EKOSYSTÉMŮ

Příloha k oponentskému posudku – slovní hodnocení

Název práce: Vývoj využití území v oblasti centrální Šumavy v kontextu socio-politických změn

Autor: Hana Fluksová

Oponent: Kateřina Křováková

Předkládaná práce se zabývá vývojem land use příhraniční krajiny centrální Šumavy v období 1837 – 2008 a zároveň zkoumá vztah výskytu nelesních dřevin k lokálním přírodním podmínkám a pozici krajinných reliktvů v území.

Jedná se o velmi kvalitně a komplexně pojatou práci, v níž autorka z vytvořených dat vytěžila maximální množství informací. Velmi přínosné je porovnání vývoje land use v jednotlivých zónách železné opony, v jednotlivých katastrálních územích a oddělená analýza vývoje bezlesí. Výsledky a závěry sice reflektují obecně známé či předpokládané skutečnosti, potvrzují je však prostřednictvím neotřelých přístupů a silného statistického aparátu.

Jako celek je práce dobře koncipovaná, bez větších formálních i faktických nedostatků, nalezla jsem v ní jen některé drobnější nesrovnalosti.

Na konci str. 13 autorka postrádá mapový zdroj zobrazující území po větrné kalamitě v r. 1868, avšak pro dané území jsou dostupné topografické sekce III. vojenského mapování z r. 1878, 10 let po kalamitě (sekce č. 4451/2), což je sice z hlediska měřítka (1 : 25 000) zdroj odlišný od ostatních použitých, avšak pro dílčí informace o rozsahu poškození lesa by byl dostatečný. S největší pravděpodobností je dané území rovněž pokryto starými porostními mapami, jež spadají do období 1870 – 1890.

U obr. 3.3 poněkud chybí názvy katastrů, kladně hodnotím názornost grafů 5.2 a 5.3. Je otázka, zda v přílohách jsou nezbytné mapy terénu, sklonitosti, orientace apod. bez dalšího obsahu, např. bodové vrstvy stromů mimo les apod.

Vyhledávkou 2/200 je jinak odkazována v textu a jinak označena v seznamu literatury, což ztěžuje dohledání zdroje. V seznamu literatury uvedená publikace Úředníček, Meděra a kol., 2001 není odkazována v textu, stejně tak Lin et al, 2007, tři publikace kolektivu autorů (lexikony obcí ČR a Pamětní kniha farnosti Nový svět) a publikace Gellrich et al., 2007.